

Bruksela, dnia 10.5.2019 r.
COM(2019) 232 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI

**Wspieranie celów zrównoważonego rozwoju na całym świecie:
wspólne sprawozdanie podsumowujące Unii Europejskiej i jej państw członkowskich za
2019 r.**

{SWD(2019) 176 final}

Wspieranie celów zrównoważonego rozwoju na całym świecie:
wspólne sprawozdanie podsumowujące Unii Europejskiej i jej państw członkowskich
za 2019 r.

Część 1: Wprowadzenie

Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030¹ i określone w niej 17 celów zrównoważonego rozwoju to międzynarodowy plan działania na rzecz eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju. Ma ona zatem ogromne znaczenie jako wspólna agenda, w ramach której wszystkie kraje muszą działać, aby zaspokoić potrzeby ludzi z uwzględnieniem ograniczonych możliwości naszej planety. Unia Europejska i jej państwa członkowskie są w pełni zaangażowane w samodzielne wdrażanie Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz wspieranie jej realizacji na całym świecie poprzez pełen zakres działań zewnętrznych. Europejski konsensus w sprawie rozwoju z 2017 r.² (konsensus) określa nowe wspólne ramy polityczne współpracy UE i jej państw członkowskich na rzecz rozwoju, której celem jest wsparcie realizacji agendy.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono krótkie podsumowanie tego, w jaki sposób UE i jej państwa członkowskie wspierają realizację Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 w krajach rozwijających się poprzez współpracę na rzecz rozwoju. Jest ono odpowiedzią na szczególne zobowiązanie podjęte w ramach konsensusu i polegające na przedstawieniu takiego sprawozdania w 2019 r., a następnie co cztery lata. Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od przyjęcia Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przez Zgromadzenie Ogólne ONZ we wrześniu 2015 r. oraz stanowi wkład w sprawozdawczość UE na Forum Politycznym Wysokiego Szczebla ds. Zrównoważonego Rozwoju w 2019 r.

Przedstawiono w nim również dotychczasowe postępy poczynione przez UE i państwa członkowskie oraz sposób, w jaki zamierzają one kontynuować swoje działania. W sprawozdaniu tym pokazano, że UE i państwa członkowskie wniosły wspólny wkład we wdrożenie wszystkich celów zrównoważonego rozwoju we wszystkich rozwijających się regionach świata. Niniejsze sprawozdanie powstało dzięki ścisłej współpracy UE i jej państw członkowskich w porozumieniu z innymi partnerami, w tym z Parlamentem Europejskim i społeczeństwem obywatelskim. Dokument roboczy służb Komisji uzupełnia niniejsze sprawozdanie i zawiera szczegółowe informacje na temat postępów poczynionych w ramach poszczególnych celów zrównoważonego rozwoju, w tym konkretne przykłady działań ze strony UE i jej państw członkowskich.

Część 2: Wartości i zasady UE

UE i jej państwa członkowskie konsekwentnie i zdecydowanie opowiedziały się za:

¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publication>

² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

- wielostronnym, międzynarodowym porządkiem opartym na zasadach, którego trzonem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych;
- godnym życiem dla wszystkich, które godzi dobrobyt gospodarczy ze skutecznością, pokojowymi społeczeństwami, włączeniem społecznym i odpowiedzialnością za środowisko; oraz
- praworządnością, demokracją oraz zasadami równości i solidarności.

Podejście UE i jej państw członkowskich do globalnych wyzwań w pełni odzwierciedla postanowienia Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a także Programu działań z Addis Abeby dotyczącego finansowania rozwoju³ oraz porozumienia klimatycznego z Paryża⁴. Realizacja Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i pozostałych porozumień jest kluczowym elementem działań zewnętrznych UE. W globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej⁵ określono ogólną wizję wspólnego, wiarygodnego i otwartego zaangażowania UE na świecie. Wizja ta przewiduje dążenie do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w sposób kompleksowy i strategiczny przy uwzględnieniu ich wzajemnych powiązań oraz wpływu działań UE i jej państw członkowskich na wszystkich szczeblach. UE i jej państwa członkowskie zobowiązały się również do prowadzenia współpracy w sposób bardziej spójny i skoordynowany, aby wesprzeć realizację Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

UE i jej państwa członkowskie wdrożyły podejście do współpracy na rzecz rozwoju oparte na prawach, obejmujące wszystkie prawa człowieka. Promowały one włączenie i uczestnictwo, niedyskryminację, równouprawnienie i równość, przejrzystość i odpowiedzialność. Dążyły do tego, aby „nikt nie został pominięty”, niezależnie od miejsca zamieszkania, pochodzenia etnicznego, płci, opinii, wieku, niepełnosprawności, religii lub światopoglądu, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej, statusu migracyjnego lub innych czynników.

Równouprawnienie płci jest jedną z najważniejszych wartości UE i zostało ujęte w jej ramach prawnych i politycznych. Kobiety i dziewczęta odgrywają kluczową rolę w kontekście rozwoju i zmian. Równouprawnienie płci ma zasadnicze znaczenie dla zrównoważonego rozwoju.

Równouprawnienie płci

UE i jej państwa członkowskie wspierały zapewnienie pełnej realizacji i możliwości pełnego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie kobiety i dziewczęta, w tym zapewnienie nietykalności fizycznej i psychicznej kobiet i dziewcząt, podejmowanie działań na rzecz zwalczania handlu ludźmi, promowanie praw społecznych i gospodarczych dziewcząt i kobiet oraz wzmocnienie ich głosu i udziału w podejmowaniu decyzji. Przykładem tego jest inicjatywa „Spotlight”⁶, wieloletnie globalne partnerstwo między UE a ONZ nawiązane w 2017 r. i ukierunkowane na wyeliminowanie wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt. UE przeznaczyła kwotę 500 mln EUR na realizację inicjatywy na rzecz kompleksowych programów krajowych w wybranej liczbie państw, którą uzupełniono

³ https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

⁴ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

⁵ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_review_web_0.pdf

⁶ <https://www.un.org/en/spotlight-initiative/>

programami regionalnymi. UE i jej państwa członkowskie pracowały również nad wzmocnieniem pozycji kobiet jako sposobu na zwiększenie wydajności przedsiębiorstw, pobudzanie wzrostu gospodarczego oraz spójności i sprawiedliwości społecznej. W 2017 r. zadeklarowały one ponad 25 mld EUR wsparcia na rzecz równouprawnienia płci⁷.

Część 3: Postępy w realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Głównym celem polityki UE i jej państw członkowskich w zakresie współpracy na rzecz rozwoju jest eliminacja ubóstwa. Aby osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju, UE i jej państwa członkowskie zwiększyły tempo wysiłków podejmowanych na rzecz zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego, przy jednoczesnym wspieraniu trwałego wzrostu gospodarczego.

Jednym z największych sukcesów, które udało się osiągnąć w ciągu ostatnich 30 lat, jest ograniczenie skrajnego ubóstwa. Nadal jednak istnieją poważne wyzwania, w tym w krajach najuboższych (LDC) i dotkniętych konfliktami, zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej. Ponadto w wielu krajach nasilił się problem nierówności.

Sekcja 3.1: Podsumowanie postępów w zakresie tzw. „4 P” – „ludzie, planeta, dobrobyt i pokój” (od ang. People, Planet, Prosperity and Peace)

Ludzie

UE i jej państwa członkowskie wzmocniły swoje wysiłki na rzecz rozwoju społecznego. Podejmowały działania na rzecz:

- powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego;
- powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia;
- odpowiedniej i trwałej ochrony socjalnej;
- godnej pracy dla wszystkich w zdrowym środowisku; oraz
- wyeliminowania głodu i niedożywienia.

Na przykład wsparły one ponad 100 mln osób w sektorze rolnictwa i w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, a ponad 100 mln osób zyskało dzięki ich pomocy lepszy dostęp do opieki zdrowotnej i edukacji⁸. Udzielały one wsparcia na rzecz włączającego uczenia się przez całe życie oraz włączającej i sprawiedliwej edukacji wysokiej jakości, w tym w sytuacjach kryzysowych, oraz zintensyfikowały wysiłki w celu zapewnienia, aby każdy dysponował wiedzą, umiejętnościami, zdolnościami oraz prawem do godnego życia, aktywnego udziału w życiu społecznym i udzielania się na rzecz swojej społeczności.

W ramach Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 na nowo ukierunkowano działania na eliminowanie nierówności, kładąc nacisk na poszanowanie zasady niepozostawiania nikogo w tyle. Od 2015 r. UE i państwa członkowskie zajmują się kwestią nierówności w krajach partnerskich, w tym poprzez wspieranie wzrostu sprzyjającego

⁷ System sprawozdawczości kredytowej OECD.

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-2018-hres-20190212_en.pdf

włączeniu społecznemu, promowanie systemów ochrony socjalnej i włączenia społecznego oraz współpracę z krajami partnerskimi w zakresie progresywnych systemów podatkowych.

UE i jej państwa członkowskie podjęły również intensywne starania na rzecz opracowania skutecznej polityki migracyjnej z krajami partnerskimi. Prace w tym zakresie objęły:

- wspieranie stabilności w państwach niestabilnych;
- wzmacnianie zdolności rządu do świadczenia podstawowych usług;
- promowanie modeli wzrostu zrównoważonych pod względem środowiskowym; oraz
- podjęcie działań na rzecz zmniejszenia wysokich kosztów przekazów pieniężnych.

Ponadto UE i jej państwa członkowskie propagowały poszanowanie godności oraz wspieranie odporności i zdolności przymusowych wysiedleńców, jak również ich integrację w życiu gospodarczym i społecznym społeczności przyjmujących.

Mobilność i migracja

Migracja stanowi globalne wyzwanie. Zarządzanie migracją wymaga współdzielenia odpowiedzialności w skali światowej oraz nawiązania długoterminowej współpracy. UE i jej państwa członkowskie udzieliły pomocy *państwom trzecim* będącym państwami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia, w celu wspierania ogólnych dobrze zarządzanych polityk w zakresie bezpiecznej, uporządkowanej i uregulowanej migracji. UE w pełni włączyła zagadnienia związane z migracją w zakres stosunków z partnerami zewnętrznymi. Programy na rzecz rozwoju przyczyniły się do stawienia czoła pierwotnym przyczynom migracji nieuregulowanej, na przykład poprzez kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki⁹, a także poprzez wsparcie na rzecz zapobiegania konfliktom, zapewnienia dobrych rządów i tworzenia miejsc pracy.

Planeta

Skutki zmiany klimatu poważnie zagrażają korzyściom wynikającym z rozwoju, stabilności i dobrobytowi oraz środowisku na całym świecie. Skutki zmiany klimatu mają wpływ na utratę źródeł utrzymania, przymusowe wysiedlenia i konflikty. Zwiększenie odporności na zmianę klimatu ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bardziej pokojowego i bezpiecznego świata. Przepływy finansowe i inwestycje należy przekierować na technologie i przedsiębiorstwa neutralne dla klimatu.

Ponad 70 % osób ubogich na świecie żyje na obszarach wiejskich¹⁰ i pod względem utrzymania w bezpośredni sposób jest uzależnionych od różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych. Systemy te są jednak poważnie zagrożone. Lepsze gospodarowanie zasobami naturalnymi odgrywa zasadniczą rolę w przeciwdziałaniu utracie różnorodności biologicznej i zmianie klimatu, a jednocześnie przyczynia się do zwiększenia

⁹ https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/content/homepage_en

¹⁰ „Poverty and Shared Prosperity 2018: Piecing Together the Poverty Puzzle”. Bank Światowy, Waszyngton, Bank Światowy.

konkurencyjności przedsiębiorstw i tworzenia trwałych miejsc pracy. Od 2015 r. UE wdraża inicjatywę „Różnorodność biologiczna dla życia¹¹” na rzecz:

- ochrony ekosystemów;
- walki z przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie; oraz
- propagowania zielonej gospodarki w krajach rozwijających się.

Wiele państw członkowskich UE uwzględniło ochronę środowiska, efektywne gospodarowanie zasobami i zmianę klimatu jako integralne elementy swoich strategii w zakresie współpracy na rzecz rozwoju, na przykład w ramach programów ochrony ekosystemów, ograniczania zanieczyszczenia, tworzenia zielonych miejsc pracy oraz promowania zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz zrównoważonej urbanizacji.

UE promuje upowszechnianie jej praktyk w zakresie zrównoważonej energii, przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności w krajach rozwijających się. Poprzez osiągnięcie synergii między porozumieniem paryskim a Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 uniknięto powielania działań, obniżono koszty administracyjne i promowano podejście niosące korzyści wszystkim zaangażowanym stronom.

UE i jej państwa członkowskie wspierały kraje rozwijające się i wschodzące w procesie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz przygotowania i realizację swoich ustalonych na poziomie krajowym wkładów na mocy porozumienia paryskiego. UE przeznaczyła środki w kwocie 3,7 mld EUR na zrównoważoną energię w latach 2014–2020 i jest na dobrej drodze do zapewnienia:

- dostępu do energii dla około 40 mln osób;
- dodatkowej zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych wynoszącej 6,5 GW; oraz
- redukcji rocznych emisji CO² o około 15 mln ton dzięki podejmowaniu środków na rzecz efektywności energetycznej¹².

Zrównoważona energia i zmiana klimatu

W 2017 r. UE i jej państwa członkowskie przeznaczyły ponad 23 mld EUR¹³ na wsparcie krajów rozwijających się w ich wysiłkach na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu i dostosowania się do nich. Kwota ta obejmuje 2,6 mld EUR z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) – banku UE, który do 2020 r. zobowiązał się przeznaczyć 35 % swoich środków z działalności prowadzonej poza UE na działania w dziedzinie klimatu. Na potrzeby wdrożenia Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i porozumienia paryskiego kraje partnerskie w coraz większym zakresie traktują kwestię zrównoważonej energii jako zagadnienie przekrojowe oraz czynnik umożliwiający wzrost gospodarczy i zrównoważony

¹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/eu-biodiversity-life-b4life-flagship-initiative-brochure_en

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-energy-20180222_en.pdf

¹³ System sprawozdawczości kredytowej OECD.

rozwój. Światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + (GCCA +)” jest inicjatywą przewodnią UE¹⁴, która pomaga państwom najbardziej podatnym na zagrożenia w przeciwdziałaniu zmianie klimatu w ramach ponad 70 projektów.

Dobrobyt

Od 2015 r. UE i jej państwa członkowskie promują trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu i tworzenie godnych miejsc pracy w krajach rozwijających się, a także ochronę socjalną. Priorytetem jest wspieranie krajów partnerskich w opracowywaniu ram polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Podjęte działania obejmują:

- wsparcie budżetowe, aby umożliwić rządów mobilizację zasobów krajowych i ich skuteczne wykorzystanie;
- instrumenty łączone, gwarancje budżetowe i inne innowacyjne instrumenty finansowe mające na celu mobilizowanie pożyczek publicznych i inwestycji prywatnych; oraz
- pomoc na rzecz wymiany handlowej oraz na rzecz ułatwienia krajom rozwijającym się dostępu do korzyści wynikających z rozszerzonego handlu z UE.

Od 2016 r. tworzenie miejsc pracy stało się wyraźnym celem wsparcia budżetowego. UE zintensyfikowała wykorzystanie gwarancji w celu zmniejszenia ryzyka inwestycyjnego w kontekście zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy, łącząc je z pomocą techniczną oraz, w stosownych przypadkach, ze wsparciem budżetowym.

Inwestycje i handel

Europejski plan inwestycji zewnętrznych¹⁵ jest przykładem wielokierunkowego instrumentu wspierania zrównoważonego rozwoju poprzez tworzenie dobrobytu i miejsc pracy, zwłaszcza dla kobiet i młodzieży. Do 2018 r. Komisja przeznaczyła 3,7 mld EUR na zasilenie inwestycji publicznych i prywatnych wartych ponad 37,1 mld EUR na rzecz poprawy rozwoju gospodarczego i społecznego w Afryce i w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa. Pomoże to osiągnąć docelowy poziom inwestycji w wysokości 44 mld EUR, który ma zostać uzyskany do 2020 r. Realizacja planu inwestycji zewnętrznych przebiega ze szczególnym uwzględnieniem krajów określonych jako kraje doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najślabiej rozwinięte (LDC) i głęboko zadłużone kraje ubogie. Zaktualizowana strategia pomocy UE na rzecz wymiany handlowej¹⁶ z 2017 r. pomaga krajom partnerskim, w szczególności krajom najślabiej rozwiniętym, zwiększyć korzyści wynikające z umów handlowych z UE i preferencyjnych systemów jednostronnych.

¹⁴ <http://www.gcca.eu/>

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/eu-external-investment-plan_en

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0667&from=PL>

Pokój

Wiele regionów świata stoi w obliczu wyzwań związanych z otwartym konfliktem lub przemocą społeczną i napięciami społecznymi, które stanowią zagrożenie dla praw człowieka i demokracji. UE i jej państwa członkowskie przyjęły zintegrowane podejście do zapobiegania konfliktom i budowania pokoju obejmujące:

- wczesne ostrzeżenie i analizę;
- pomoc humanitarną w oparciu o zasady humanitarne¹⁷;
- mediację i rozwiązywanie konfliktów, wyeliminowanie pierwotnych przyczyn konfliktu i odbudowę po konflikcie; oraz
- promowanie kluczowej roli kobiet w tych procesach.

Od 2015 r. UE i jej państwa członkowskie w większym stopniu koncentrują się na państwach niestabilnych. Przyczyniły się one do budowania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa dzięki operacjom i szkoleniom, kładąc duży nacisk na zapobieganie i mediację. Ich celem jest również przeciwdziałanie zmianie klimatu i degradacji środowiska, które należą do największych pojawiających się zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa.

UE i jej państwa członkowskie są jednymi z najsilniejszych zwolenników demokracji, praw człowieka, dobrych rządów i praworządności. Pomogły one rządów w zapewnieniu podstawowych usług i dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz promowaniu równouprawnienia płci. Dzięki działaniom na rzecz wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego rozwiązały one problem malejącej przestrzeni dla debaty i aktywności obywatelskiej i politycznej. W 2017 r. przeznaczyły one prawie 30 mld EUR na wsparcie rozwoju zaangażowania i dobrych rządów.

Demokracja, praworządność i prawa człowieka oraz dobre rządy

Zaangażowanie UE na rzecz demokracji, praworządności, praw człowieka i dobrych rządów znajduje odzwierciedlenie w obecnym Planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji¹⁸. Plan ten wzmocnił demokrację, skupiając się w szczególności na demokracji przedstawicielskiej i uczestniczącej, pluralizmie politycznym, przejrzystości i odpowiedzialności. Wspiera on parlamenty, partie polityczne i społeczeństwa obywatelskie oraz koncentruje się na przeciwdziałaniu negatywnym tendencjom, takim jak kampanie dezinformacyjne, nadużycia w wykorzystywaniu dużych zbiorów danych i malejące zaufanie do instytucji demokratycznych.

¹⁷ humanitaryzm, neutralność, bezstronność, niezależność.

¹⁸https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf

Sekcja 3.2: Większe postępy dzięki zintegrowanemu podejściu

Współpraca na rzecz jednoczesnego osiągnięcia kilku celów zrównoważonego rozwoju

Od 2015 r. UE i jej państwa członkowskie w coraz większym zakresie stosują podejście do współpracy na rzecz rozwoju oparte na wzajemnych powiązaniach. Programy mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludzkiego w sektorach takich jak rolnictwo przyczyniły się do osiągnięcia szeregu celów zrównoważonego rozwoju poprzez:

- poprawę wydajności;
- tworzenie miejsc pracy;
- promowanie efektywniejszego wykorzystania wody i energii; oraz
- ochronę różnorodności biologicznej, przy jednoczesnym przyczynieniu się do osiągnięcia szeregu celów zrównoważonego rozwoju.

W ramach partnerstwa Afryka-UE¹⁹ prowadzony jest dialog na szczeblu ministerialnym mający na celu określenie wspólnego podejścia do rolnictwa, na przykład w celu wspierania zrównoważonego rozwoju i młodzieży.

Konieczne jest stosowanie tego typu skoordynowanych podejść na szerszą skalę oraz udoskonalenie sprawozdawczości na temat dodatkowych korzyści.

Młodzież

Aby wspierać młodzież jako siłę napędową zmian, UE i jej państwa członkowskie wspierały aktywny udział młodzieży w procesach pokojowych, przyczyniły się do tworzenia możliwości zatrudnienia, w tym dla młodych kobiet, wspierały skuteczne polityki w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, lepszego dostępu młodzieży do technologii i usług cyfrowych oraz wzmocniły prawa młodych ludzi i ich zaangażowanie w sprawy publiczne. Sojusz Afryka–Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji i tworzenia miejsc pracy²⁰ zainicjowany we wrześniu 2018 r. ma na celu stworzenie zrównoważonych możliwości zatrudnienia w Afryce, ze szczególnym naciskiem na wyposażenie kobiet i młodych ludzi w umiejętności odpowiadające zapotrzebowaniu na rynku pracy.

Współdziałanie polityki rozwojowej z innymi politykami

UE i jej państwa członkowskie dążyły do tego, aby polityka rozwojowa była realizowana zgodnie z innymi politykami, takimi jak polityka w zakresie pokoju i stabilności, handlu i inwestycji, energii, rolnictwa, środowiska i zmiany klimatu oraz migracji, ponieważ mają one istotny, łączny wpływ na zrównoważony rozwój w krajach partnerskich.

UE i jej państwa członkowskie udzieliły wsparcia technicznego, finansowego i politycznego, którego celem było wyeliminowanie pierwotnych przyczyn braku bezpieczeństwa i konfliktów oraz promowanie stabilności. Dobrym przykładem jest zintegrowane podejście do konfliktów i sytuacji kryzysowych określone w globalnej strategii, które polega na

¹⁹ <https://africa-eu-partnership.org/en/partnership-and-joint-africa-eu-strategy>

²⁰ https://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/en_communication_on_a_new_alliance.pdf

tworzeniu synergii między działaniami humanitarnymi, działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju i działaniami na rzecz budowania pokoju, aby:

- zapobiegać konfliktom zbrojnym i wspierać przemiany w tym zakresie;
- zwiększyć odporność ludności dotkniętej kryzysem;
- ograniczyć ryzyko wystąpienia kryzysów w przyszłości; oraz
- utorować drogę na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Nadzwyczajny fundusz powierniczy UE dla Afryki jest kolejnym przykładem kompleksowego podejścia do udzielania pomocy na rzecz krajów partnerskich w Afryce polegającego na wspieraniu długoterminowej stabilności i rozwiązywaniu problemów związanych z destabilizacją, przymusowym wysiedleniem i migracją nieuregulowaną, z wykorzystaniem powiązań między rozwojem, zapobieganiem konfliktom i krótkoterminowymi środkami reagowania w sytuacjach kryzysowych.

UE konsekwentnie promuje handel z krajami rozwijającymi się poprzez umowy handlowe, w tym umowy o partnerstwie gospodarczym z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, a także jednostronne systemy preferencji handlowych dla krajów rozwijających się podatnych na zagrożenia, w tym krajów najślabiej rozwiniętych (LDC). UE jest najbardziej otwartym rynkiem dla krajów rozwijających się i najważniejszym rynkiem eksportowym dla krajów najślabiej rozwiniętych (LDC). W 2017 r. przywóz towarów UE od beneficjentów trzech umów w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych²¹ osiągnął wartość 68 mld EUR. UE kładzie szczególny nacisk na uwzględnianie w polityce handlowej zrównoważonego wymiaru.

Spójność polityki na rzecz rozwoju

Spójność polityki na rzecz rozwoju²² ma na celu zwiększenie pozytywnego i zminimalizowanie negatywnego wpływu polityk UE na kraje rozwijające się, promowanie synergii między politykami UE, a tym samym zwiększenie skuteczności rozwoju. Jest to istotny element wysiłków UE na rzecz zwiększenia spójności między politykami wewnętrznymi i zewnętrznymi w ramach wspierania celów zrównoważonego rozwoju. Spójność polityki na rzecz rozwoju wnosi również istotny wkład w szersze zaangażowanie we wdrażanie spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Komisja uwzględniła spójność polityki na rzecz rozwoju w swoich ogólnych pracach nad realizacją Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Na przykład w dziedzinie zarządzania oceanami rozporządzenie UE w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów²³ oraz Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym²⁴ są ważnymi środkami przynoszącymi korzyści krajom rozwijającym się. W dziedzinie migracji Komisja przyjęła szereg środków w celu

²¹ http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm

²² https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R1010-20130917&from=PL>

²⁴ <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/plastics-strategy-brochure.pdf>

uwzględnienia wyzwań, przed którymi stoją kraje rozwijające się. W 2017 r. UE przyjęła nowe kluczowe działania priorytetowe²⁵ w walce z handlem ludźmi w UE.

Część 4: Partnerstwa

UE i jej państwa członkowskie dążą do:

- poprawy współpracy na rzecz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju;
- lepszego dostosowania partnerstw do potrzeb i sytuacji kraju rozwijającego się; oraz
- rozwijania silniejszych partnerstw z innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju.

Wspólnie UE i jej państwa członkowskie pozostają największym na świecie donatorem oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), który w 2018 r. przeznaczył na ten cel 74,4 mld EUR. Pracowały one na rzecz promowania spójnego łączenia:

- skutecznych polityk i instytucji w krajach partnerskich;
- mobilizacji zasobów krajowych z ukierunkowaniem na obszary o największych potrzebach;
- inwestycji prywatnych; oraz
- ukierunkowanej oficjalnej pomocy rozwojowej dostosowanej do sytuacji danego kraju i uzupełniającej inne zasoby.

Sekcja 4.1: Lepsza współpraca

UE i jej państwa członkowskie prowadziły działania w bardziej spójny i skoordynowany sposób w ramach współpracy na rzecz rozwoju, wzmacniając tym samym swoją skuteczność, wpływ i rozliczalność.

W oparciu o solidne ramy wspólnych celów i działań przewidzianych w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 UE i państwa członkowskie promowały zwiększenie liczby wspólnych działań, co przyczyniło się do ograniczenia obciążenia dla rządów krajów partnerskich i umożliwiło lepsze skupienie się na ich kluczowych priorytetach. UE i jej państwa członkowskie dzielą się w sposób bardziej skuteczny analizami, wiedzą fachową i zasobami.

W coraz większym stopniu podstawę wspólnych działań UE i jej państw członkowskich stanowi wspieranie celów zrównoważonego rozwoju. W lutym 2019 r. wspólne programowanie²⁶ przyjęto w odniesieniu do 23 krajów partnerskich, a w kolejnych 36 krajach trwały prace w tym zakresie. Trwają również prace nad wspólnymi ramami dotyczącymi wyników, aby zapewnić lepszy pomiar wspólnego wpływu UE i państw członkowskich w kontekście wspierania osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

UE, EBI i państwa członkowskie poprawiły również spójność działań w zakresie dyplomacji gospodarczej. Do 2018 r. uzgodniono ponad 100 krajowych planów działania, aby poprawić spójność polityki i promować handel międzynarodowy oraz powszechny, oparty na zasadach

²⁵ COM(2017) 728 final, https://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-policy/commission-sets-out-priorities-step-eu-action_en

²⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness/joint-programming_en

i równy wobec wszystkich system handlu, który jest sprawiedliwy i przynosi wszystkim takie same korzyści.

UE i jej państwa członkowskie są w pełni zaangażowane w przestrzeganie zasad skuteczności pomocy rozwojowej i konsekwentnie dążą do ich promowania. W sprawozdaniach monitorujących w ramach globalnego partnerstwa w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju²⁷ przedstawiają one doskonałe wyniki w zakresie dostosowania współpracy do priorytetów krajów rozwijających się. W kwestii przejrzystości UE co miesiąc publikuje dane dotyczące inicjatywy na rzecz przejrzystości pomocy²⁸.

Przykłady wspólnego programowania

UE i jej państwa członkowskie pracują w Mali nad nowym wspólnym programowaniem na okres po 2020 r. W państwie, w którym istnieją takie wyzwania w zakresie rozwoju, pomocy humanitarnej i bezpieczeństwa, niezbędna jest wspólna europejska reakcja obejmująca wszystkie państwa członkowskie UE. W Kambodży wykorzystano sprawozdanie monitorujące²⁹ z realizacji „Europejskiej strategii współpracy na rzecz rozwoju Kambodży w latach 2014–2018” jako podstawę do wspólnego dialogu politycznego z rządem i innymi podmiotami, w tym z kambodżańskim parlamentem i społeczeństwem obywatelskim.

Sekcja 4.2: Lepsza współpraca z partnerami

Silniejsze partnerstwa dostosowane do sytuacji w krajach rozwijających się

Od 2015 r. UE i jej państwa członkowskie wzmacniają wsparcie udzielane partnerom z krajów rozwijających się, dążąc do uwzględnienia celów zrównoważonego rozwoju w ich krajowym planowaniu, budżetowaniu i wdrażaniu. Działania w tym zakresie są coraz bardziej zróżnicowane, dostosowane do potrzeb i ukierunkowane na kraje, w których potrzeby są największe, zwłaszcza na najstabilniej rozwinięte państwa niestabilne, w których potencjał do pozyskania finansowania jest najniższy.

W krajach najstabilniej rozwiniętych ODA pochodząca z UE i jej państw członkowskich stanowi znaczną część zasobów rządów krajowych dostępnych na świadczenie podstawowych usług. Udział dochodu narodowego brutto w postaci środków z ODA dla krajów najstabilniej rozwiniętych pochodzących z UE i jej państw członkowskich wzrósł w 2017 r. z 0,11 % do 0,12 %, przy czym nadal nie osiągnięto wspólnego celu UE, jakim jest poziom 0,15–0,20 % w perspektywie krótkoterminowej oraz 0,20 % do 2030 r. Kraje niestabilne i dotknięte konfliktami stanowią szczególne wyzwania w kontekście współpracy na rzecz rozwoju. W 2017 r. dla państw niestabilnych przeznaczono kwotę 21 mld EUR, czyli 27,7 % budżetu UE na współpracę na rzecz rozwoju.

Nadrzędnym celem zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa³⁰ (EPS) jest przyczynienie się do zapewnienia stabilizacji w najbliższym sąsiedztwie UE. W ramach tej polityki stosuje się zróżnicowane podejście do partnerów, z uwzględnieniem różnych sytuacji, w których się oni

²⁷ <http://effectivecooperation.org/monitoring-country-progress/country-and-territory-monitoring-profiles/>

²⁸ <https://iatistandard.org/en/>

²⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_strategy_first_monitoring_report_en.pdf

³⁰ https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/european-neighbourhood-policy-enp_en

znajdują, a także interesów UE. Polityka ta zapewnia solidne ramy wspierające reformy w zakresie:

- dobrych rządów, demokracji, praworządności i praw człowieka;
- rozwoju gospodarczo-społecznego sprzyjającego włączeniu społecznemu, tworzenia miejsc pracy i możliwości dla młodzieży oraz współpracy z partnerami w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i działań w dziedzinie klimatu;
- bezpieczeństwa, zwalczania terroryzmu, polityki przeciwdziałania radykalizacji i zapobiegania konfliktom; oraz
- migracji i mobilności, eliminowania pierwotnych przyczyn nieuregulowanej migracji przy jednoczesnym promowaniu bezpiecznej i legalnej mobilności.

Priorytety EPS w znacznym stopniu przyczyniają się do wspierania zrównoważonego rozwoju w tych państwach i ich zdolności do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

Bardziej zaawansowane kraje rozwijające się odgrywają ważną rolę w realizacji Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jako ważne gospodarki mają coraz większy wpływ na globalne wyzwania, takie jak zmiana klimatu. UE i jej państwa członkowskie nawiązały nowe, innowacyjne stosunki z takimi krajami w zakresie wdrażania Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

Innowacyjne zaangażowanie we współpracę z bardziej zaawansowanymi krajami rozwijającymi się

UE i jej państwa członkowskie wzmocniły partnerstwa na rzecz celów zrównoważonego rozwoju z szeregiem bardziej zaawansowanych krajów rozwijających się, w tym w Azji i Ameryce Łacińskiej. Stosunki te wykraczają poza tradycyjne wykorzystanie oficjalnej pomocy rozwojowej i obejmują szereg ukierunkowanych interwencji, w tym innowacyjne instrumenty finansowe, takie jak łączenie dotacji z pożyczkami, gwarancje z budżetu, obligacje ekologiczne, kapitał wysokiego ryzyka, a także wymiana doświadczeń i współpraca trójstronna (kraje rozwinięte i rozwijające się mogą łączyć swoje zasoby, aby udzielić wsparcia krajowi trzeciemu będącemu krajem rozwijającym się). Mimo iż w ramach tego podejścia przeznacza się mniejsze ilości środków finansowych, przyczynia się ono do pogłębiania stosunków, umożliwiając skupienie się na wspólnych interesach w ramach Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

Innowacyjne instrumenty i trwałe finansowanie

Innowacyjne instrumenty finansowe mogą pomóc w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju, w przypadku gdy inne rodzaje finansowania nie zapewniają wystarczających środków finansowych. UE i jej państwa członkowskie opracowały innowacyjne podejścia w celu zwiększenia przepływów finansowych do krajów rozwijających się i skuteczniejszego wykorzystania dostępnych zasobów. W 2017 r. innowacyjne mechanizmy finansowania, takie jak obligacje ekologiczne, zamiana długu i podatki od transakcji finansowych, były źródłem inwestycji w wysokości ponad 2,4 mld EUR³¹. Unijny Plan działania z 2018 r.

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/report-investing-sustainable-dev-20180423_en.pdf

dotyczący finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego³² zaczyna przynosić rezultaty w zakresie:

- ukierunkowania bezpośrednich przepływów kapitału na zrównoważone inwestowanie;
- lepszego zarządzania ryzykiem finansowym wynikającym z degradacji środowiska oraz innych kwestii; oraz
- wspierania przejrzystości oraz bardziej zrównoważonej i długoterminowej perspektywy na rynkach finansowych i w przedsiębiorstwach na całym świecie.

Lepsza współpraca z innymi jednostkami

UE i jej państwa członkowskie wzmocniły również swoje partnerstwa z samorządami terytorialnymi, społeczeństwem obywatelskim, obywatelami, sektorem prywatnym, prywatnymi fundacjami, instytucjami akademickimi i badawczymi oraz organizacjami wielostronnymi.

Spółeczeństwo obywatelskie

UE i jej państwa członkowskie wspierały udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego w rozwoju i zachęcały wszystkie grupy społeczeństwa do aktywnego zaangażowania się. Cele te były promowane w ramach unijnego programu tematycznego „Organizacje społeczeństwa obywatelskiego i władze lokalne³³”, a także w ramach 25 ramowych umów o partnerstwie mających na celu wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego jako dostawców kluczowych usług i kluczowych podmiotów na rzecz dobrych rządów.

Władze lokalne

Osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju zależy w dużym stopniu od aktywnego zaangażowania władz regionalnych i lokalnych, w szczególności poprzez specjalne podejście do przekładania celów zrównoważonego rozwoju na ich własny kontekst. UE i jej państwa członkowskie wspierają reformy na rzecz przejrzystości, rozliczalności i decentralizacji, aby wzmocnić pozycję władz lokalnych i regionalnych w celu poprawy zarządzania i wpływu na rozwój. Ponadto zacieśniły współpracę z władzami lokalnymi i innymi władzami szczebla niższego niż krajowy, w tym dzięki zdecentralizowanej współpracy.

Organizacje wielostronne

UE i jej państwa członkowskie pracują nad zwiększeniem skuteczności organizacji wielostronnych, w tym systemu ONZ. Organizacje te zachęcono do dostosowania planowania strategicznego i działań operacyjnych do Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 w celu wspierania krajowych strategii krajów rozwijających się. W 2018 r. UE i ONZ odnowiły swoje partnerstwo w zakresie rozwoju oraz wsparły realizację celów zrównoważonego rozwoju na szczeblu krajowym.

³² COM(2018) 97 final.

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/cso-la-mip-2014-2020_en.pdf

Uwzględnianie opinii innych zainteresowanych stron

Podczas przygotowywania niniejszego sprawozdania przeprowadzono konsultacje z wieloma zainteresowanymi stronami (w tym z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, związkami zawodowymi, stowarzyszeniami przedsiębiorców, władzami lokalnymi i organizacjami międzynarodowymi) oraz uwzględniono w nim wiele opinii. Poruszono także kwestie, które wymagają stałej uwagi, mianowicie:

- podnoszenie świadomości na temat celów zrównoważonego rozwoju;
- poprawa konsultacji z zainteresowanymi stronami podczas opracowywania polityk i projektów;
- potrzeba zapewnienia solidnych ram monitorowania i rozliczalności;
- potrzeba zwrócenia większej uwagi na ograniczone możliwości naszej planety oraz na działania w dziedzinie klimatu;
- zwiększenie nacisku na demokrację, prawa człowieka, dobre rządy;
- zwiększenie nacisku na ocenę wpływu polityki UE na kraje rozwijające się;
- uwzględnianie aspektu nierówności, zasady niepozostawiania nikogo w tyle, praw osób niepełnosprawnych, równouprawnienia płci;
- dalsze koncentrowanie się na kwestii ubóstwa, nie zapominając o znaczeniu innych celów, takich jak bezpieczeństwo;
- wzmocnienie partnerstw publiczno-prywatnych i zapewnianie korzystnego środowiska dla przedsiębiorców;
- zapewnienie przestrzegania przez przedsiębiorstwa norm (praw człowieka, środowiskowych itp.); oraz
- wspieranie roli samorządów terytorialnych w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju, w tym we współpracy z sektorem prywatnym.

Sekcja 4.3: Jak najlepsze wykorzystanie wszystkich zasobów

UE i jej państwa członkowskie aktywnie wdrażają Program działań z Addis Abeby, którego celem jest promowanie mobilizacji i jak najlepszego wykorzystania wszystkich środków wdrażania, finansowych i niefinansowych, a także wszelkich form partnerstw, aby osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju.

Mobilizacja zasobów krajowych

W ramach unijnego podejścia „Pobieraj więcej, wydawaj lepiej³⁴” zapewniane jest wsparcie dla krajów rozwijających się w zakresie i) lepszej mobilizacji dochodów krajowych; ii) skuteczniejszych i wydajniejszych wydatków publicznych; oraz iii) zarządzania długiem. W 88 krajach programy wsparcia budżetowego wniosły również istotny wkład w promowanie

³⁴ <https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-collect-more-spend-better.pdf>

obszarów takich jak sprawowanie rządów, zarządzanie finansami publicznymi i mobilizacja zasobów krajowych³⁵. UE wspiera kraje rozwijające się w tworzeniu finansowych ram regulacyjnych, które w większym stopniu sprzyjają zrównoważonym inwestycjom i finansowaniu.

ODA w dalszym ciągu odgrywa znaczącą rolę w wielu krajach rozwijających się. Od 2015 r. UE i jej państwa członkowskie coraz częściej korzystają z oficjalnej pomocy rozwojowej w celu zapewnienia dodatkowego finansowania na rzecz zrównoważonego rozwoju, na przykład poprzez wspieranie bardziej efektywnego poboru dochodów przez rządy krajów partnerskich lub mobilizowanie inwestycji prywatnych, aby pobudzić zatrudnienie i wzrost gospodarczy.

Szacuje się, że nielegalne przepływy finansowe kosztują kraje rozwijające się prawie 1 bln EUR rocznie. W wielu krajach rozwijających się coraz trudniejsze staje się zarządzanie kosztami obsługi zadłużenia. UE i państwa członkowskie aktywnie zwalczają problem uchylania się od opodatkowania i podejmują wyzwania dotyczące zadłużenia, np. w przypadku niechętnych do współpracy mniejszościowych wierzycieli.

Mobilizacja inwestycji prywatnych

Biorąc pod uwagę znaczenie sektora prywatnego jako podmiotu przyczyniającego się do wzrostu i tworzenia miejsc pracy, UE i państwa członkowskie podejmują zdecydowane działania na rzecz promowania rozwoju sektora prywatnego. Podjęte ostatnio przez UE ważne inicjatywy obejmują plan inwestycji zagranicznych, sojusz Afryka–Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji i tworzenia miejsc pracy oraz platformę zrównoważonej przedsiębiorczości dla Afryki³⁶. Programy dwustronne między państwami członkowskimi UE obejmują udzielanie kredytów, gwarancji i wsparcia technicznego mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w krajach partnerskich. UE i jej państwa członkowskie coraz częściej stosują jako kluczowy mechanizm rozwoju instrumenty łączone, dzięki którym za pomocą dotacji publicznych pobudzane są inwestycje publiczne i prywatne.

Nauka, technologia i innowacje

Nauka, technologia i innowacje mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju. Na przykład w 2016 r. ustanowiono partnerstwo UE–Afryka w dziedzinie badań naukowych i innowacji w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, żywienia i zrównoważonego rolnictwa³⁷ o wartości 70 mln EUR, którego celem jest prowadzenie badań naukowych w następujących czterech obszarach:

- zrównoważona intensyfikacja;
- rolnictwo i systemy żywnościowe na rzecz wyżywienia;

³⁵ <https://myintracomm.ec.europa.eu/dg/devco/eu-development-policy/budget-support-public-finance-domestic-revenue/Documents/budget-support/Budget%20Support%20-%20Trends%20%20Results%202018%20FINAL.pdf>

³⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sustainable-business-for-africa_en.pdf

³⁷ https://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/policy/eu-africa_research_innovation_cooperation_on_fnssa_en.pdf

- rynki rolne i handel; oraz
- zagadnienia przekrojowe, takie jak infrastruktura badawcza, budowanie zdolności i obserwacja Ziemi.

Część 5: Monitorowanie i sprawozdawczość

Systemy sprawozdawczości UE i państw członkowskich

UE i jej państwa członkowskie usprawniły sprawozdawczość w zakresie współpracy na rzecz rozwoju, aby wyraźniej pokazać swój wkład w osiąganie celów zrównoważonego rozwoju. Pracowały również nad poprawą globalnych systemów sprawozdawczości w zakresie takich wkładów. UE zmieniła swoje ramy dotyczące wyników, aby w bardziej wyraźny sposób uwzględnić cele zrównoważonego rozwoju, opierając się w miarę możliwości na wskaźnikach ONZ do oceny celów zrównoważonego rozwoju. Do najważniejszych wyzwań stojących przed UE i jej państwami członkowskimi należą:

- rozszerzenie stosowania systemów monitorowania wyników;
- dostosowanie tych systemów do celów zrównoważonego rozwoju; oraz
- stopniowe dążenie do stworzenia wspólnych ram dotyczących wyników dla UE i jej państw członkowskich.

Wsparcie w zakresie gromadzenia danych i ich wykorzystywania w krajach rozwijających się

UE i jej państwa członkowskie przyczyniły się do zwiększenia zdolności krajów rozwijających się w dziedzinie statystyki w zakresie opracowywania i analizy danych, tak aby mogły one wspierać prowadzoną politykę i podejmowanie decyzji. Ich zobowiązania stanowią prawie 50 % wsparcia wszystkich darczyńców w tym obszarze³⁸. Konieczne są jednak dalsze działania, w tym budowanie zdolności w zakresie danych zdezagregowanych w celu zapewnienia, aby żaden segment społeczeństwa nie został wykluczony z postępów na drodze do eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju.

Część 6: Wnioski

Od 2015 r. UE i jej państwa członkowskie pracują wspólnie nad wszystkimi celami zrównoważonego rozwoju i środkami ich wdrożenia, we współpracy ze wszystkimi partnerami z krajów rozwijających się i innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju. Wyciągają wnioski z wcześniejszych doświadczeń, dostosowują się do nowych okoliczności i wprowadzają innowacje w ramach współpracy międzynarodowej. Z niniejszego sprawozdania i towarzyszącego mu dokumentu roboczego służb Komisji wynika, że UE i jej państwa członkowskie:

- poprawiły współpracę na rzecz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, w tym dzięki zwiększeniu zakresu wspólnego programowania, wspólnemu wdrażaniu i wspólnym ramom w zakresie wyników;
- uwzględniły wzajemne powiązania między celami zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do bardziej zintegrowanej i spójnej polityki oraz jej realizacji;

³⁸ System sprawozdawczości kredytowej OECD.

- poświęciły szczególną uwagę rozwojowi społecznemu, uwzględniając w swoich programach kwestie godnej pracy i ochrony socjalnej;
- uwzględniły w swoich programach kwestię równouprawnienia płci, aby ograniczyć ubóstwo i promować zrównoważony rozwój;
- uwzględniły w swoich programach kwestię łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, ochrony środowiska oraz zrównoważonego zarządzania i wykorzystania zasobów naturalnych;
- ukierunkowały swoje programy w taki sposób, aby docierały one do osób żyjących w skrajnym ubóstwie, a także do tych, które najbardziej tego potrzebują;
- zajęły się kwestią nierówności, która staje się powszechnym problemem;
- promowały pokój i stabilność, wspierając poszanowanie praw człowieka, demokracji i praworządności;
- pracowały na rzecz postępów w realizacji swoich zbiorowych zobowiązań w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej, w tym w odniesieniu do krajów najsłabiej rozwiniętych;
- dostosowały współpracę na rzecz rozwoju do sytuacji w krajach rozwijających się;
- zacieśniły współpracę z organizacjami wielostronnymi, społeczeństwem obywatelskim i sektorem prywatnym; oraz
- zminimalizowały negatywne skutki swojej polityki dla krajów rozwijających się i propagowały synergii między różnymi politykami i działaniami.

Należy jednak przyspieszyć postępy. W wielu krajach nasila się problem głodu, ubóstwa i nierówności. Słabości wynikające z rosnącego zadłużenia zagranicznego zagrażają stabilności makroekonomicznej. Szkody dla klimatu i środowiska są coraz poważniejsze, a zużycie zasobów naturalnych i zmiana klimatu zagrażają stabilności i źródłom utrzymania. Chociaż UE nadal zajmuje wiodącą pozycję na arenie międzynarodowej, osiągnięcie wspólnych zobowiązań UE w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej pozostaje wyzwaniem.

W niniejszym sprawozdaniu podkreślono, że UE i jej państwa członkowskie powinny prowadzić dalsze działania obejmujące szereg kluczowych obszarów:

- Współpraca na rzecz rozwoju musi być ściślej powiązana z celami zrównoważonego rozwoju, tak aby bardziej aktywnie i wyraźnie przyczyniała się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.
- Systemy sprawozdawczości i oceny wyników powinny w większym stopniu odzwierciedlać wpływ, jaki UE i jej państwa członkowskie wywierają, udzielając wsparcia na rzecz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, w tym w przypadkach, gdy działania dotyczą wielu celów.
- UE i jej państwa członkowskie muszą zwiększyć wysiłki na rzecz poprawy współpracy w zakresie celów zrównoważonego rozwoju, na przykład poprzez wspólne programy i wspólne ramy w zakresie wyników.
- Potrzebne są bardziej zintegrowane podejścia w celu zapewnienia, aby ograniczone zasoby przyczyniły się do osiągnięcia wielu celów zrównoważonego rozwoju, na przykład poprzez dalsze uwzględnianie kwestii związanych ze środowiskiem i klimatem lub uwzględnianie w polityce handlowej wymiarów dotyczących pracy i środowiska.

- Współpraca z krajami partnerskimi powinna mieć kompleksowy charakter, a dialogi polityczne powinny opierać się na celach zrównoważonego rozwoju jako na kluczowej podstawie, w oparciu o krajowe plany rozwoju i dobrowolne przeglądy krajowe, przy jednoczesnym poszanowaniu specyfiki EPS.
- Należy zwiększyć wsparcie dla krajów rozwijających się w zakresie gromadzenia, analizowania i wykorzystywania danych zdezagregowanych.

UE i jej państwa członkowskie będą dążyć do utrzymania postępów osiągniętych od 2015 r. i do ukierunkowania działań na obszary, w których niezbędne jest zwiększenie tempa działań. Działania na szczeblu globalnym i regionalnym mają nadal kluczowe znaczenie dla sprostania globalnym wyzwaniom, które towarzyszą wysiłkom podejmowanym na szczeblu krajowym. Wiele prac przygotowawczych jest już w toku. UE i jej państwa członkowskie będą w coraz większym stopniu kształtować swoje partnerstwa z krajami rozwijającymi się poprzez pryzmat celów zrównoważonego rozwoju. W odniesieniu do następnego długoterminowego budżetu UE na lata 2021–2027 Komisja Europejska zaproponowała nowe instrumenty finansowania w zakresie współpracy międzynarodowej i rozwoju, które zapewniłyby UE większe zasoby i zwiększoną elastyczność w dostosowywaniu współpracy do potrzeb partnerów z krajów rozwijających się. Zacieśniane są podstawowe partnerstwa UE z ONZ i innymi organizacjami wielostronnymi.

Pierwsze wspólne sprawozdanie podsumowujące ma nie tylko stanowić dokument sprawozdawczy, ale również część szerszego potwierdzenia zaangażowania UE i jej państw członkowskich we wdrażanie Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 we współpracy z krajami rozwijającymi się i innymi partnerami. Działania podsumowane w niniejszym sprawozdaniu potwierdzają wolę współpracy na rzecz dobrze prosperującego, zrównoważonego i pokojowego świata.